

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Правове регулювання туристичної діяльності

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм

(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм і рекреація"

(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Правове регулювання туристичної діяльності** складена відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

Розробник: доц. **Скутар Тетяна Дмитрівна**, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр. н.

Погоджено

з гарантом ОП «Міжнародний туризм» Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

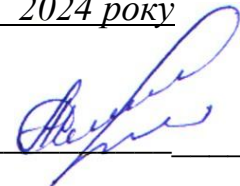
Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

У структурі загальної підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі вагоме місце займає цикл обов'язкових дисциплін, однією з яких і є «Правове регулювання туристичної діяльності».

Курс націлений на формування необхідного рівня знань і умінь щодо теоретичних основ правового регулювання туристичної діяльності в Україні у сфері туроператорської, турагентської діяльності, екскурсійної діяльності, сфері сільського зеленого туризму, на детальне ознайомлення із законом України «Про туризм» та іншими законами й нормативними актами, які стосуються туристичної сфери, формування вмінь ними користуватися, формування практичних навичок, які необхідні майбутньому фахівцю для роботи у галузі туризму, зокрема навчити оформляти всю необхідну туристичну документацію.

Мета навчальної дисципліни:

ознайомити студентів із організаційно-правовим забезпеченням в сфері туроператорської та турагентської діяльності, екскурсійної діяльності, сільського зеленого туризму тощо.

А саме:

- 1) ознайомити майбутнього фахівця з нормативно-правовими актами, що регламентують надання туристичних послуг;
- 2) ознайомити студентів з державними стандартами в галузі туризму;
- 3) навчити студентів обирати ефективну правову форму функціонування туристичного підприємства з урахуванням можливостей та умов ліцензування туристичної діяльності;
- 4) сформувати в студентів уміння аналізувати вплив законодавчого забезпечення на ефективність туристичної діяльності;
- 5) навчити студентів складати необхідні документи для здійснення підприємницької діяльності в галузі туризму.

Пререквізити. Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення таких навчальних дисциплін: «Технологія туристської діяльності», «Організація екскурсійних послуг», «Організація рекреаційних послуг».

2. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей**:

- ФК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

- ФК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

Програмні результати навчання:

- ПР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних Стандартів з обслуговування туристів.

- ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

- ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

- ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Студенти також мають:

Знати:

- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- законодавчі акти у сфері туризму;
- зміст і порядок ліцензування;
- зміст і порядок стандартизації туристичних послуг;
- зміст і порядок сертифікації туристичних послуг;
- види страхування в галузі туризму;
- договірні відносини між суб'єктами туристичної діяльності.

Вміти:

- оформляти документи на отримання ліцензій, сертифікатів;
- складати звіт дитячого закладу оздоровлення та відпочинку; звіт про діяльність колективного засобу розміщування для фізичної та юридичної особи підприємця; звіт про туристичну діяльність для фізичної та юридичної особи підприємця;
- аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань;
- складати договори між суб'єктами туристичної діяльності;
- складати пакет документів для створення туристичного підприємства;
- обґрунтовувати шляхи вдосконалення нормативно-правового регулювання туристичної діяльності.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни											
<i>Правове регулювання туристичної діяльності</i>											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	3	90	30	15			45		іспит
Заочна	4	8	3	90	6	4			80		іспит

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Державна політика та державне регулювання в галузі туризму.												
Безпека туризму												
Тема 1. Правові основи туристичної діяльності в Україні.		2				3		0,5				5
Тема 2. Правові засади туроператорської діяльності.		3	2			3		0,5	1			6
Тема 3. Правові засади турагентської діяльності.		2	2			3		0,5				6
Тема 4. Ліцензування туристичної діяльності.		2				3		0,5				6
Тема 5. Стандартизація та сертифікація у сфері туризму.		2				3						6
Тема 6. Статистична звітність у галузі туризму.		2	2			4			1			6
Тема 7. Законодавчі основи страхування в галузі туризму.		2	2			4		1				6
Разом за змістовим модулем 1	53	15	8			23	53	3	2			40
Змістовий модуль 2. Організація туристичної діяльності та юридична відповідальність в галузі туризму												
Тема 8. Правові аспекти екскурсійної діяльності.		3				4		1				7
Тема 9. Правові аспекти організації дитячого туризму.		2	1			4						7
Тема 10. Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері сільського туризму.		3				4		1				7

Тема 11. Договірні відносини між суб'єктами туристичної діяльності.		3	2			4			1			7
Тема 12. Пакет документів для створення туристичного підприємства.		2	2			5		1	1			6
Тема 13. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері туристичної діяльності.		2	2			4						6
Разом за змістовим модулем 2	52	15	7			22	52	3	2			40
Усього годин	90	30	15			45	90	6	4			80

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми		Кількість годин	Кількість балів
1	Назва:	Правові засади туроператорської діяльності.	2	5
	Завдання:	1. Проаналізувати статті закону України «Про туризм», які стосуються туроператорської діяльності. 2. З'ясувати, що входить в обов'язки туроператора. 3. Створити таблицю з переліком туроператорів України, які на ринку туристичних послуг працюють також як турагенти.		
	Результати:	Таблиця з переліком туроператорів України, які на ринку туристичних послуг працюють також як турагенти виконана кожним студентом індивідуально й завантажена на платформу Moodle.		
2	Назва:	2 Правові засади турагентської діяльності.	2	5
	Завдання:	1. Проаналізувати статті закону України «Про туризм», які стосуються турагентської діяльності. 2. З'ясувати, що входить в обов'язки турагента. 1. Створити таблицю з переліком 20		

		турагентів м. Чернівці та вказати напрямки їхньої діяльності.		
	Результати:	Таблиця з переліком турагентів м. Чернівці виконана кожним студентом індивідуально й завантажена на платформу Moodle.		
3	Назва:	Статистична звітність у галузі туризму.	2	5
	Завдання:	1. Навчитися заповнювати річний звіт про туристичну діяльність, який подають в державні органи статистики фізичні особи підприємці. 2. Навчитися заповнювати річний звіт про туристичну діяльність, який подають в державні органи статистики юридичні особи підприємці.		
	Результати:	3. Заповнені річні звіти про туристичну діяльність, який подають в державні органи статистики фізичні та юридичні особи підприємці. .		
4	Назва:	Законодавчі основи страхування в галузі туризму.	2	5
	Завдання:	1. Проаналізувати статті закону України «Про туризм», які стосуються страхування в галузі туризму. 1. Знати види страхування. 2. Ознайомитися із страховим туристичним продуктом страхових компаній України.		
	Результати:	Заповнена таблиця з інформацією про страхові компанії в Україні та їхні туристичні страхові продукти.		
5	Назва:	Правові аспекти організації дитячого туризму.	1	5
	Завдання:	1. Сформувати перелік документів для здійснення групових дитячих поїздок по Україні та за кордон. 2. Підготувати доповідь з презентацією.		
	Результати:	Захист обраної теми з презентацією.		
6	Назва:	Договірні відносини між суб'єктами туристичної діяльності.	2	5
	Завдання:	1. Проаналізувати якими є договірні		

		відносини між суб'єктами туристичної діяльності. 2. Заповнити договір між туроператором та турагентом. 3. Заповнити договір між турагентом та туристом.		
	Результати:	Заповнені договори між туроператором та турагентом та туристом та завантажені на платформу Moodle.		
7	Назва:	Пакет документів для створення туристичного підприємства.	2	5
	Завдання:	1. За поданим переліком навчитися заповнювати документи, які необхідні для створення туристичного підприємства.		
	Результати:	Пакет документів для створення туристичного підприємства, завантажений на платформу Moodle.		
8	Назва:	Юридична відповідальність за правопорушення у сфері туристичної діяльності.	2	5
	Завдання:	1. Детально ознайомитися із законом України «Про туризм». 2. Знати права та обов'язки всіх суб'єктів туристичної відповідальності. 3. Знати за що суб'єкти туристичної діяльності можуть нести юридичну відповідальність. Заповнити таблицю про права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності на гугл-диску зі спільним доступом, користуючись доступними матеріалами. Вид роботи – груповий.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом.		
Всього			15	40

3.4. Зміст завдань для самостійної роботи*

№	Назва теми	Кількість годин
1	Правові засади туристичного бізнесу в різних країнах (за вибором).	3
2	Становлення туристичного законодавства в європейських країнах.	3

3	Нормативно-правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств.	3
4	Передумови та чинники формування законодавчих основ туристичної діяльності в Україні.	3
5	Державна туристична політика європейських країн.	3
6	Способи вдосконалення нормативно-правового регулювання механізму фінансового забезпечення юридичної відповідальності туроператорів і турагентів.	3
7	Податкове регулювання туристичної діяльності.	3
8	Міжнародно-правове регулювання туристичної діяльності.	3
9	Проблемні сторони правових аспектів екскурсійної діяльності в Україні.	3
10	Правові аспекти організації дитячого туризму.	3
11	Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері сільського туризму.	3
12	Договірні відносини між суб'єктами туристичної діяльності.	3
13	Пакет документів для створення туристичного підприємства.	3
14	Державна туристична політика країн світу (країна за вибором).	3
15	Передумови та чинники формування законодавчих основ туристичної діяльності в Україні.	3
Всього		45

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового тестового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідницька робота та проектний метод;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Форми поточного контролю:

- усна відповідь;
- тестування;
- перевірка практичних завдань.

Форма підсумкового контролю: іспит.

Засоби оцінювання:

- контрольні роботи;

- стандартизовані тести;
- есе;
- групові проекти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Критерії оцінювання за основними видами робіт –[завантажити >>>](#)

Поточний контроль здійснюється під час практичних (лабораторних) занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (презентацій чи тематичних тестувань). Кількість передбачених балів за різні види робіт зазначені у силабусі, робочій програмі, в системі дистанційного навчання Moodle, куди за умови онлайн-навчання студенти завантажують роботи, і де здійснюється тестовий контроль, та оголошуються під час занять (або виставляються в Moodle). Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів.

Тестові завдання розроблені до кожної теми і підсумкові (залік), покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Загалом весь матеріал поділений на два змістових модуля, які передбачають поступове накопичення балів упродовж семестру.

Визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти:

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №4 від 28 березня 2022 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами **неформальної освіти:**

– робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;

– проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) та інших фахових платформах, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної

дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13		
5	4	4	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Політика академічної доброчесності

Поточний та підсумковий контроль передбачає дотримання правил академічної доброчесності відповідно до «Етичного кодексу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/xel1ulcg/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>) та «Правил академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/fdud03f4/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>).
Порушенням академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти вважається списування. Згідно з частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту»: «За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти.

8. Рекомендована література

Основна література

1. Ващишин М. Правове регулювання туристичної діяльності: навч.- метод. посібник / М. Ващишин. – Львів : ПП Сорока Т.Б., 2014. – 168 с.
2. Єпіфанова Ю. С. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посібник / Ю. С. Єпіфанова, Л. В. Новікова, О. А. Файер ; за ред. Л. В. Новікової. – Харків : ФОП Бровін О. В., 2014. – 238 с.
3. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності: Навч. посіб. / Є. В. Козловський. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.
4. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Додаткова література

5. Гафурова О. В. Правове регулювання туристичної діяльності: методичні вказівки для вивчення дисципліни. К.: Видавничий центр НУБіП України, 2019. 56 с.
6. Перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні: Монографія. За заг. ред. М. Х. Шершуна. Громадська організація «Рівненський центр маркетингових досліджень». Рівне: Видавець Олег Зень, 2016. 346 с.
7. Семенова М. В. Правовий зміст поняття «турист» / М. В. Семенова // Право та інновації: наук.-практ. журн. / редкол.: Ю.Є. Атаманова та ін. – 2014. – № 4. – С. 207–214.
8. Семенова М. В. Правова класифікація туризму та регулювання туристичної діяльності [Електронний ресурс] / М. В. Семенова // Право та інноваційне суспільство : електрон. наук. вид. – 2015. – № 1(4). URL: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2015/04/Semenova.pdf> (дата звернення: 01.12.2016).

Нормативні акти

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року
2. Державна цільова соціальна програма розвитку в Україні спортивної та туристичної інфраструктури у 2011-2022 роках, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. №707
3. Закон України «Про захист прав споживачів» від 1 грудня 2005 року
4. Закон України «Про курорти» від 5 жовтня 2000 року
5. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 року
6. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року
7. Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» від 21 січня 1994 року
8. Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 року

9. Закон України «Про туризм» від 18 листопада 2003 року
10. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року
11. Інструкція про порядок оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання, затверджено наказом Державної туристичної адміністрації України від 6 червня 2005 р. №50
12. Конституція України від 28 червня 1996 року
13. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності, затверджено наказом Міністерства інфраструктури України від 10 липня 2013 р. № 465
14. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року
15. Порядок надання послуг з тимчасового розміщення (проживання), затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. №297
16. Порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2005 р. №1251
17. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг, затверджено наказом Державної туристичної адміністрації України від 16 березня 2004 р. №19
18. Правила проведення туристичних подорожей з учнівською та студентською молоддю України, затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 24 березня 2006 р. №237